

Toverdrank

Stuur dit bericht naar een vriend

Marco Visscher

Dit verscheen in Ode nummer: 64

Een uniek mengsel van bacteriën en gisten is de basis voor een natuurlijk drankje met opvallende geneeskracht. EM-X is een Japanse vinding met een buitengewoon sterke anti-oxidatieve werking. Het drankje heeft een wonderlijke werking bij allerlei ziekten en kan ook preventief worden gebruikt. Om de veelbelovende claims – niet van enthousiaste amateurs, maar van een reeks van wetenschappers – te onderzoeken, reisde Marco Visscher naar Japan, de bakermat van deze toverdrank. Hij sprak met mensen die het middel voorschrijven én met Teruo Higa, de eigenzinnige uitvinder van EM-X.

De kliniek van kankerarts Khalida Usmani was overvol. In de wachtkamer zaten tientallen vrouwen met een nog veel grotere schare kinderen om zich heen. De meesten kwamen uit Lahore, anderen kwamen uit de meer afgelegen gebieden van Pakistan, want de reputatie van Usmani's behandeling van borstkanker reikte ver. Maar de operaties en therapieën konden niet verhinderen, dat nog altijd vrouwen stierven. Het aantal patiënten bij wie de kanker zich later opnieuw openbaarde, bleef groot.

Toen liep op een dag een Japanse hoogleraar, Teruo Higa, haar kliniek binnen. Hij beloofde haar het succes van haar behandeling verder te vergroten. Hij had een geneeskrachtig drankje bij zich, EM-X, dat het lichaam zou ondersteunen in zijn natuurlijke vermogen te herstellen. EM-X, een bijzondere cocktail op basis van micro-organismen, zou schadelijke stoffen neutraliseren en het immuunsysteem versterken. Veel hebben Usmani's patiënten er niet van nodig. Op de ochtend van de operatie 5 milliliter en daarna 10, tweemaal per dag.

Zeven jaar later blikt Usmani terug. 'Ik had mijn twijfels. Borstkanker is een dramatische ziekte. Hoe kan zo'n klein beetje van een drankje helpen? Bovendien zijn in Pakistan met name vrouwen uit de bergdorpen erg bijgelovig en vreselijk bang voor behandeling. Ze laten zich niet gemakkelijk iets aanpraten.' Het Japanse bezoek liet destijds enkele liters EM-X achter en het viel Usmani al snel op, dat de vrouwen die het gebruikten naast de reguliere behandelingen – operatie, chemo- en hormoontherapie – sneller opknaptten en dat de kans op terugval veel kleiner was.

Dit is hoe het werkt. Wanneer zuurstof in ons lichaam een verbinding aangaat met andere moleculen (oxidatie) komen zogenoemde vrije radicalen vrij. Deze helpen het lichaam om ziekteverwekkers te doden, maar een teveel aan vrije radicalen kan cellen beschadigen, waardoor de natuurlijke werking van het immuunsysteem wordt bedreigd. Deze dreiging kan worden voorkomen door anti-oxidanten aan het lichaam toe te voegen. Bekende voorbeelden van anti-oxidanten zijn vitaminen C en E en flavonoïden die bijvoorbeeld in groene thee zijn te vinden. Om werkelijk effect te behalen moeten anti-oxidanten in een mix worden aangeboden. EM-X is zo'n mix. Het bestaat uit een veelvoud van anti-oxidanten en daarom zou de kracht inderdaad wel eens vele malen sterker kunnen zijn en kunnen bijdragen aan genezing. Ook kan het door gezonde mensen worden gebruikt om het niveau van oxidatie te normaliseren, zodat vrije radicalen geen schade kunnen aanrichten.

Het enthousiasme rondom de mogelijkheden van EM-X wordt niet louter gevierd onder volgelingen zonder academische achtergrond, zoals wel eens het geval is in het circuit van de

alternatieve gezondheid. EM-X is een product dat aandachtig wordt bestudeerd en aangeprezen door een uiteenlopende reeks van wetenschappers. Dát is – naast de opmerkelijke verhalen die de ronde doen – wat EM-X zo buitengewoon maakt.

De ervaring dat EM-X werkelijk helpt, heeft Usmani niet als enige. Half november kwamen in Okinawa, Japan, enkele tientallen artsen, therapeuten en onderzoekers bijeen op een internationale conferentie over EM-X. Zo vertelde de Chinese arts Huirong Tao, verbonden aan de Toushi-kliniek in het Japanse Hokkaido, over een viertal succesverhalen van kankerpatiënten die met EM-X en een dieet werden behandeld. De tumor verkleinde of verdween, of die zich nu bevond in de borst, de prostaat of de lever.

Maar kanker is niet het enige waar EM-X effectief mee kan afrekenen. Yevgeni Konoplya, voorzitter van het instituut voor radiobiologie van de Nationale Academie voor Wetenschappen in Wit-Rusland, presenteerde zijn werk met EM-X in de gebieden waar de ramp met de kerncentrale in Tjernobyl ernstige gezondheidsproblemen had gecreëerd. Mensen met chronische vermoeidheid, hoge lichaamstemperaturen en ernstige afwijkingen in hun DNA waren volgens hem zeer gebaat bij EM-X en toonden opmerkelijke verbeteringen in hun conditie.

Uit de presentaties viel op te maken, dat de artsen en therapeuten feitelijk alleen beschikken over anekdoten en ervaringen – niet over gedegen klinische studies, omdat de kosten daarvoor enorm hoog zijn. Onbedoeld illustratief was de vaststelling van Shigeru Tanaka, directeur van het Asaka Kousei Hospital in het Japanse Wako City: ‘Ik heb geen enkel materiaal om specialisten te overtuigen. Maar hoe belangrijk is dat, wanneer ik in mijn jarenlange ervaringen als arts heb meegemaakt dat patiënten uit mijn kliniek dankzij EM-X herstellen van kanker, suikerziekte, hartziekten, nierziekten, astma, de ziekte van Alzheimer, hoge bloeddruk en chronische reuma – en dan ben ik bepaald niet volledig.’

In de wandelgangen van de conferentie was het tekort aan overtuigende wetenschappelijke bewijzen een veelgehoord onderwerp. ‘Iets is volgens de huidige opvatting van wetenschap pas bewezen wanneer je honderd mensen test, die allemaal hetzelfde reageren. Dat is bij EM-X per definitie niet het geval.’ De analyse komt van Ng Poh-Kok. De voormalige topadviseur van het landbouwbeleid van de Verenigde Naties kwam bij toeval in aanraking met EM-X. Nu leidt hij de bescheiden Maleisische afdeling van de EM Research Organization, waarvan het kleine kantoor in Kuala Lumpur onbedoeld lijkt te zijn veranderd in een kliniek waar hij de ‘meest hopeloze gevallen’ aantreft: patiënten die bijna alles al hebben geprobeerd om te genezen en die uiteindelijk bij hem aankloppen.

‘Iedereen reageert anders op EM-X,’ legt Poh-Kok verder uit, ‘omdat het zich aanpast aan het lichaam. EM-X is gebaseerd op micro-organismen, dus het is een levend, dynamisch en complex geheel. Omdat het lichaam uit zichzelf zoekt naar balans en gezondheid, is dat voor de patiënt fantastisch nieuws. Maar voor de arts vergt het een open houding om dat proces te begrijpen en ook nog moed en ervaring om het uit te leggen en toe te passen. Volgens de gangbare wetenschappelijke methode kan EM-X dus niet worden begrepen. Maar wiens probleem is dat eigenlijk wanneer mensen er beter van worden?’

Op de conferentiedagen, waarop hij het logische middelpunt van de belangstelling zou moeten zijn, weet Teruo Higa, de uitvinder van EM-X, zich als een buitenstaander te presenteren. Kalm en onbeweeglijk zit hij op zijn stoel te luisteren naar de voordrachten, zijn ogen bijna

gesloten – met zijn gedachten bij iets heel anders, zo lijkt het – en een onafscheidelijk glimlachje op zijn mond. Niet het zelfingenomen lachje van een betweter, maar eerder de natuurlijke uitdrukking van een bescheiden boeddhistische lama. Afwezig, dat is de indruk die hij voortdurend wekt. Alsof hij in gedachten is verzonken.

Pas als de drukte van de buitenlandse artsen en therapeuten voorbij is, ontstaat in Higa's agenda ruimte voor een ontmoeting. En het moet gezegd: voor een man wiens ontdekkingen door enkelen worden beschouwd als de 'redding van de aarde' heeft Higa maar een bescheiden kantoor. Het kleine kantoorpand in Ganeko, op het Japanse eiland Okinawa, heeft niet eens een hal of een ontvangstruimte. Op zo'n dertig vierkante meter staan twaalf computers te snorren en rinkelen verschillende telefoons. De medewerkers zijn overwegend jong: vrijwel allen zijn oud-studenten die geboeid zijn geraakt door de tegendraadse opvattingen van hun professor.

Higa is de man die al twintig jaar achtereen oegenschijnlijk ongestoord verder werkt aan een veelbelovende technologie die hij bij toeval heeft ontdekt. Jarenlang was hij in het laboratorium van de universiteit van Ryukyus, op zijn geboorte-eiland Okinawa, aan het experimenteren met verschillende micro-organismen die hij wilde inzetten bij het telen van gewassen. Hij was ervan overtuigd dat de natuur in staat moest zijn om de productiviteit drastisch te verhogen, maar hij boekte geen succes. Telkens voor hij naar huis ging, moest hij teleurgesteld het restafval van zijn experimenten in de gootsteen kieperen om de volgende dag opnieuw te beginnen met een zoveelste nieuwe, lukrake samenstelling van micro-organismen. Dat veranderde op een dag in 1981. Het was hem opgevallen dat het grasveldje in de binnentuin van het laboratorium opvallend snel groeide. Hij maakte een rondje langs zijn collega's en studenten om te achterhalen wie met het gras aan het experimenteren was, maar niemand kon hem helpen. Opeens viel hem te binnen dat hijzelf op een dag – niet lang daarvoor – zijn restafval van micro-organismen in de tuin had gegooid. In zijn logboek probeerde hij te achterhalen welk mengsel het was en zo ontdekte hij een goedje met een verrassend productieve uitwerking in de bodem. Twintig jaar later meldt Higa's eigen EM Research Organization dat EM in minstens 120 landen wordt toegepast in de land- en tuinbouw, veehouderij, visserij, afvalverwerking, waterzuivering en de bouw (zie ook Ode 53).

Sinds zijn toevallige ontdekking heeft zijn werk en leven in het teken gestaan van het bedenken van toepassingen – zoals EM-X voor de menselijke consumptie – en het ontwikkelen van theorieën die de werking zouden kunnen verklaren. En dat is precies de kritiek die Higa altijd te horen krijgt: dat zijn wetenschappelijke verklaringen niet kloppen. Niet kunnen kloppen, omdat ze in strijd zijn met theorieën die binnen de gevestigde wetenschap worden aangehangen.

Bovendien is de methode waarop de toepassingen doorgaans worden aangeprezen, niet in overeenstemming met hoe de wetenschappelijke orde dat voorschrijft. Dat geldt ook voor EM-X. De tweedaagse conferentie heeft veel hoopgevende anekdoten en succesverhalen opgeleverd van artsen en therapeuten uit verschillende landen, maar de onderzoeken die zij presenteerden, waren weinig overtuigend en de verklaringen omstreden. Zo sprak de Pakistaanse kankerarts Usmani van een 'controlegroep': een groep mensen die exact dezelfde aandoening (borstkanker) op exact dezelfde wijze lieten behandelen (operatie en chemo- en hormoontherapie), maar dan zonder gebruik van EM-X. 'Patiënten die EM-X gebruiken,' concludeerde ze, 'ervaren minder pijn. Hun eetlust, vitaliteit en "emotionele stabiliteit" zijn verbeterd, ten opzichte van de patiënten die het drankje niet hadden genomen.' Maar hoe waardevol die resultaten ook zijn, voor sceptische wetenschappers zijn het geen overtuigende bewijzen.

Op bezoek in zijn kamer op het kleine kantoor is het dan ook het eerste wat ik Higa voor de voeten werp. ‘Ik denk dat het heel moeilijk zal zijn conventionele wetenschappers te overtuigen’, antwoordt Higa bedachtzaam, terugkijkend op een al twintigjarig durende polemiek met een groot deel van zijn Japanse collega’s. ‘Zij zijn geneigd alles in kleine stukjes op te delen, ieder deel van het menselijk lichaam. Zij kunnen zien dat wij beiden dezelfde tumor hebben, maar ze zullen liever niet willen erkennen, dat u en ik verschillende mensen zijn. Maar omdat wij nu eenmaal verschillend zijn, is het logisch dat u en ik anders reageren op wat de wetenschappers voor ons hebben bedacht. De huidige medische wetenschap staat middenin een belangrijk tijdperk. Er zijn nieuwe uitdagingen, relatief nieuwe ziekten, die niet kunnen worden verholpen – en al helemaal niet kunnen worden voorkomen – door de manier waarop we nu naar deze problemen kijken. Het is voor mij daarom duidelijk, dat we een compleet nieuw concept moeten introduceren.’

En het concept van de EM-technologie is zo’n compleet nieuw concept, meent Higa. ‘EM-X is gebaseerd op preventie en op eigen verantwoordelijkheid. Het is gebaseerd op micro-organismen, dus het gaat om levende wezens. Het gaat uit van de gedachte dat ieder mens anders reageert, omdat ieder mens nu eenmaal anders is. Dat zijn peilers die uit het zicht van de gevestigde medische wetenschappers zijn geraakt. Ja, ik zou hen voortdurend kunnen informeren over EM-X. Ja, ik zou alle medische conferenties kunnen aflopen en hun de theorie, de onderzoeken en de resultaten kunnen presenteren. Maar als ik mijn tijd besteed om wetenschappers te overtuigen, verlies ik tijd om de levens te redden van mensen die werkelijk aan ziekten ten onder dreigen te gaan. Ik heb mijn keuze gemaakt. Ik wil mijn aandacht geven aan de mensen die er ontvankelijk voor zijn, die EM-X werkelijk nodig hebben, en niet aan degenen die het bij voorbaat verdacht vinden.’

EM-X is geen medicijn. De kosten voor de erkenning van een medicijn door officiële instanties zijn hoog. Er moet een reeks kostbare onderzoeken over het bewijs van werkzaamheid en bijwerkingen worden geleverd. Dat is in de praktijk alleen weggelegd voor kapitaalkrachtige ondernemingen, niet voor de EM Research Organization die het vooral moet hebben van welwillende donateurs. Nu wordt EM-X als ‘frisdrank’ verkocht in landen, uiteenlopend van de Verenigde Staten tot Kenia en van Indonesië tot Brazilië. Maar gezien de prijs – zeventig euro per halve liter – en de uiterst sterke werking op het lichaam zal er niemand zijn die het zomaar achteroverslaat.

Toch is er een andere reden waarom EM-X geen medicijn is en nooit zal worden. Uit principe wil Higa er geen medicijn van maken. ‘Als EM-X een medicijn is,’ redeneert Higa, ‘kun je het alleen nog op doktersrecept krijgen. En je komt alleen bij een dokter wanneer je ziek bent. Ik vind dat je het zover niet moet laten komen. Ik beschouw gezondheid als een kwestie van eigen verantwoordelijkheid. Niet jouw arts, maar jijzelf hebt de verantwoordelijkheid jezelf gezond te houden. Dat betekent dat je – wanneer je daartoe in de gelegenheid bent – gezond moet eten en eventueel preventieve supplementen moet nemen wanneer je die nodig hebt. Als wij eraan zouden werken om van EM-X een erkend medicijn te maken, zou dat in tegenspraak zijn met mijn filosofie.’

Zo zijn er meer regels en wetten van de gevestigde orde waaraan Higa zich weigert te conformeren. Die houding is tekenend voor de opvattingen van een wetenschapper die resultaat altijd belangrijker heeft gevonden dan theorie. Op de landbouwuniversiteit op Okinawa maakte hem dat een buitenbeentje, schrijft hij in *Effectieve micro-organismen: Voor een duurzame landbouw en een gezond milieu*, in Japan het populairste boek dat hij tot dusver

heeft geschreven over EM en dat inmiddels is uitgebracht in verschillende talen, waaronder het Engels, Duits, Koreaans en Chinees.

‘Ik vrees dat ik wat teveel had gehamerd op de praktische toepassingen van een feit, theorie of technologie,’ schrijft hij over de sfeer op de universiteit, ‘want het duurde niet zo lang of ik ontdekte dat ik een wat ongelukkige reputatie had opgebouwd. Omdat ik niet was geïnteresseerd in theoretische discussies, werd ik door mijn collega’s geregeld afgepoeierd. Ik vond op mijn beurt dat zij de essentiële aard van een academische studie niet begrepen.’

De aannames over de werking van EM-X zijn niet geheel uit de lucht gegrepen. Er bestaan wel degelijk studies. Uit onderzoek van Mamdooh Ghoneum, immunoloog aan de universiteit van medicijnen en wetenschap van Drew in Californië, blijkt dat EM-X de activiteit van de NK-cellen stimuleert: onmisbaar in de strijd tegen kanker. Ook de activiteit van de cellen van het immuunsysteem wordt verhoogd.

En dan is er het werk van Okezie Aruoma, verbonden aan de faculteit scheikunde van de Londense Queen Mary universiteit, die over zichzelf zegt dat hij de eerste is ‘die fundamenteel onderzoek naar EM-X doet’. Zijn onderzoeken worden gepubliceerd in Europese wetenschappelijke tijdschriften. Zijn meest recente studie toonde aan, dat anti-oxidanten het centraal zenuwstelsel beschermen. ‘Op basis van mijn onderzoek met ratten’, concludeert Aruoma, ‘heb ik aanwijzingen dat een behandeling met EM-X gunstig zou kunnen uitpakken voor mensen met onder meer de ziekte van Alzheimer, MS, epilepsie, de ziekte van Parkinson en dementie.’

Alle onderzoeken komen in feite op hetzelfde neer: EM-X doet een beroep op krachten die het lichaam van nature bezit. Daarom ook is het antwoord van Higa op alle gevallen waar EM-X niet werkt: méér EM-X. Het niveau van oxidatie in het lichaam is dan vermoedelijk hoog, waardoor meer anti-oxidanten nodig zijn. Mensen in ontwikkelingslanden zullen met minder toekunnen om effect te bereiken. Zij leven, aldus Higa’s redenering, in omstandigheden waarin hun microleven nog redelijk intact is gebleven. Ze zijn niet gewend geraakt aan conventionele medicijnen en hebben ook minder residuen van pesticiden in hun lichaam. Slechts 1 of 2 milliliter EM-X zou al voldoende zijn om een behoorlijke werking bij een zieke te bereiken.

Hoe anders is het in rijke landen, zeggen de artsen die op Okinawa zijn verzameld. Chemische medicijnen, kunstmeststoffen, residuen van pesticiden, stress en tabak stimuleren de productie van vrije radicalen. Tegelijk zijn westerlingen vanwege de sterk verbeterde hygiënische omstandigheden vatbaarder geworden voor bijvoorbeeld ziekenhuisinfecties of allergische reacties, die vroeger nooit zo massaal voorkwamen. Ofwel: in het moderne leven zullen anti-oxidanten een steeds belangrijker rol spelen.

Toch werkt EM-X niet altijd. In zijn presentatie vertelde Shigeru Tanaka over patiënten met overmatig cholesterol in het bloed. Tanaka deed een klein onderzoekje in zijn kliniek en ontdekte dat ongeveer de helft van de mensen met deze aandoening respondeert. Kan er wellicht sprake zijn van het placebo-effect? Tanaka schudt het hoofd. ‘Het placebo-effect sluit ik geheel uit en daar heb ik één doorslaggevende reden voor: EM-X werkt bij dieren – en zoals u weet, hebben dieren geen weet van de medicijnen die ze krijgen toegediend.’

In feite is Tanaka op deze manier met EM-X in aanraking gekomen, schrijft hij in het boek EM-X: Over de genezende kracht van anti-oxidanten uit Effectieve Micro-organismen (EM). Tanaka hoorde al meer dan tien jaar geleden van EM-X en ging experimenteren bij honden,

vogels, varkens en koeien. De arts mengde het kostbare drankje door het voer en constateerde snelle verbeteringen in hun gezondheid. ‘Zelfs dieren die leden aan varkenspest of aan uierontstekingen toonden uitstekende genezingsresultaten.’

Pas daarna nam Tanaka het zelf. ‘In mijn vorige functie, als burgemeester van Wako, rende ik van het ene banket naar het andere, zonder het vereiste dieet na te komen. En wat bleek? Mijn suikerziekte nam af. Nog altijd kan ik de bloedspiegelwaarden van een gezond mens behouden. En ik kon met minder slaap toe, wat bijzonder goed uitkwam omdat de politieke zaken van alledag mij onder permanente stress hielden. Ik beschouw het zelfs als een positief teken, dat ik na het innemen van EM-X beter alcohol kan verdragen. Het gebruik van alcohol vereist een versterkte inspanning van de lever.’

Hoe heilzaam EM-X ook moge zijn voor de moderne mens, Higa zal er geen reclame voor maken, zo bezweert hij. Terwijl farmaceutische bedrijven grote sommen geld besteden aan de promotie van hun geneesmiddelen, weigert Higa zijn producten op een dergelijke manier onder de aandacht te brengen. ‘Zelfs als ik genoeg geld had om reclame voor EM-X te maken, zou ik het daar nog niet voor gebruiken’, zegt hij. ‘Mensen zouden worden aangetrokken door een mooie poster of een vrolijke commercial. Ze zouden er een flesje van gaan proberen, maar wanneer ze daarvan geen onmiddellijk effect ondervinden, zullen ze ermee stoppen. Ze zullen overstappen op een ander supplement waarvoor wordt geadverteerd, of dat in de aanbieding is. Zo werkt het niet, is mijn overtuiging. Ik denk dat mensen het concept van de EM-technologie moeten begrijpen, anders is het zinloos. Daarom zal ik EM-X nooit agressief op de markt zetten en nooit aan mensen opdringen. Het beste dat je kunt doen, is erover praten, zodat het nieuws zich verspreidt. Dat klinkt heel logisch, maar de moderne samenleving werkt precies omgekeerd. De primaire reactie bij een bruikbare ontdekking is dat juist zo weinig mogelijk mensen ervan moeten weten, totdat veilig is gesteld dat je er zo veel mogelijk geld aan kunt verdienen. Ik doe daar niet aan mee.’

In een tijd dat iedere uitvinder eerst aan zijn patent lijkt te denken, heeft Higa besloten geen patent te vragen op de EM-technologie of de producten die eruit voortkomen, zoals EM-X. Dat zou hij maar vreemd vinden. Immers, de technologie is gebaseerd op micro-organismen, op de natuur. En alles wat er in de natuur bestaat, moet volgens hem het gemeenschappelijke bezit zijn van elke man, vrouw en kind op deze planeet. Hoe zou iemand dat voor zichzelf kunnen claimen?

Rijk is Higa er dan ook niet van geworden. Over hem wordt gezegd dat hij nooit een cent heeft verdiend aan EM. Hij neemt genoegen met zijn salaris voor het hoogleraarschap aan de universiteit. Medewerkers vertellen graag dat hij met zijn vrouw nog altijd in dezelfde bescheiden woning huist als twintig jaar geleden. De hoge prijs – zeventig euro – van een halve liter EM-X heeft te maken met het kostbare en tijdrovende productieproces. Higa heeft al vele keren beloftes gedaan de prijs in geen geval te verhogen, maar juist te verlagen, wat hij inderdaad meermalen heeft gedaan.

Uiteindelijk zal de geneeskunde zich moeten richten op preventie. Dat meent Kazuo Minami, hoofd van de Japanse afdeling van de Wereldgezondheidsorganisatie. ‘In Japan blijven de kosten van gezondheidszorg almaar stijgen’, meent Minami. ‘Dat is geen houdbare situatie. De kosten worden veel te hoog als we zo blijven doorgaan. We kunnen ziekte niet terugdringen als we afhankelijk blijven van westerse medicijnen. Ik geloof dat het essentieel

is om preventieve behandelingen te stimuleren. Ik ben er van overtuigd dat EM-X daarin een belangrijke rol kan spelen.'

Die mening wordt gedeeld door Kazuhiko Atsumi, professor emeritus van de universiteit van Tokyo. De 75-jarige nestor van de Japanse medische wetenschap, die pionier was in technologische doorbraken als het kunstmatige hart en laserbehandelingen, voorspelt het naderende einde van de moderne westerse medicijnen. 'We staan op een breekpunt in de medische geschiedenis', beweert Atsumi. 'We beseffen dat westerse medicijnen lang niet bij alle aandoeningen zo succesvol zijn als altijd werd beweerd, dat de werking van alternatieve medicijnen door de conventionele wetenschap niet kan worden verklaard, en dat de kosten voor onze gezondheidszorg te hoog worden. Dan is er maar één oplossing: preventie. De bestaande supplementen – in de vorm van vitamines en mineralen – zullen blijven bestaan, maar de kracht van EM-X zal altijd sterker zijn, omdat er nu eenmaal meer bio-actieve stoffen in zitten. EM-X is volgens mij het beste wat de menselijke gezondheid kan overkomen.'

Een revolutionair vindt Higa zichzelf niet. Eerder een re-evolutionair, glimlacht hij, verwijzend naar de anaërobe micro-organismen die in vroeger tijden hun aanleg tot anti-oxidatie ontwikkelden (zie kader 'Het geheim van EM-X'). Toch meent hij dat het gebruik van de EM-technologie de ideale methode is voor een duurzame, natuurvriendelijke landbouw, die niet alleen ruim voldoende produceert om de groeiende wereldbevolking te voeden, maar bovendien zulke gezonde voedingsmiddelen opleveren, dat veruit de meeste ziekten en aandoeningen tot het verleden zullen behoren.

In die droom neemt EM-X maar een tijdelijke, bescheiden rol in, zegt Higa. 'Voor boeren is het erg goedkoop om de EM-technologie toe te passen in de landbouw, zeker vergeleken met de hoge kosten van bestrijdingsmiddelen en kunstmest, die dan overbodig zijn geworden. Als je voeding tot je neemt die met EM is verbouwd, heb je zulk gezond voedsel, dat je EM-X helemaal niet nodig hebt. Daarom gaat mijn aandacht ook liever uit naar de toepassingen van EM in de land- en tuinbouw, de veehouderij en de visserij, omdat we daarmee een schonere omgeving creëren waarin we onze voeding verbouwen. Als het milieu om je heen slecht is, kun je je lichamelijke gezondheid toch niet zelf bepalen?'

'Als steeds meer mensen EM-technologie toepassen in hun leven, zal de gezondheid van mensen en het milieu enorm vooruitgaan', gaat Higa verder. 'Er zal bovendien meer te eten zijn, omdat de opbrengst per hectare toeneemt wanneer je EM toepast in de land- en tuinbouw. Veel mensen op de wereld maken zich zorgen of ze wel genoeg te eten hebben. Ze merken de nadelen van de vervuiling om hen heen, zeker in landelijke gebieden of in sloppenwijken, waar afval en water grote problemen vormen. Ook voor die problemen biedt de technologie van EM oplossingen.'

Wanneer het zo ver is, dat zijn technologie alom wordt toegepast? 'In mijn meest optimistische prognoses', blikt Higa vooruit, 'kan het over tien jaar al zover zijn. Ik ben optimist, maar het is eerlijk waar: het laatste jaar heb ik op het gebied van EM al meer zien gebeuren dan in de negentien jaren daarvoor.'

Voor meer informatie: EM-X is in Nederland te koop bij Carel en Leny Heebink, telefoonnummer 0481 433 643 of e-mail: info@em-x.nl. Zie ook: <http://www.em-x.nl/>.

a.Schuurman

goeie vervanging voor gen-technologie, EM-technologie!

P.Bakker-de heer

Ik voelde me aangesproken door het bovenstaand artikel en heb info en een fles besteld. Ik wilde het graag onder de aandacht van mijn moeder brengen die ernstig reuma heeft en veel pijn. Gisteren werd het al geleverd. Toen ik het boekje las was ik toch teleurgesteld. Er wordt inderdaad voorgesteld ongeveer 10ml per dag te nemen maar bij ernstige ziekte loopt het op van 90ml pdg tot zelfs 270 ml per dag als ik het globaal neem betekent dit respectievelijk 13 flessen tot zelfs 78 flessen a €70 per stuk voor een kuur van 3 maanden. Ik heb mijn moeder nog maar niet blij gemaakt want met een aowtje kan ze dat niet betalen. Ik begrijp best dat iets duur moet zijn maar Em-x is dan niet weggelegd voor mensen met een kleine portomonee en zo komt het artikel toch niet helemaal over. Hartelijke groet Petra Bakker

Hester Zwaal-Muller

Ik ontving vorige week het eerste van 3 nummers van Ode die ik had aangevraagd. Ik ben al bijna elf jaar Chronisch Vermoeid en was erg enthousiast over het artikel. Ik heb het gelijk besteld en ben er nu bijna een week mee bezig. Ik ben erg benieuwd naar de resultaten. Ook de andere artikelen vond ik erg inspirerend. vr. groet, Hester Zwaal

J.Donders

Ik gebruik zelf nu een jaar EM-X. Reden: ik heb prostaatkanker met uitzaaing en kwaadaardig. Mijn PSA was 129 en binnen 3 maande 1.8 en weer 3 maanden later 1.3. Ik voel me prima en sport veel (Tai Chi Quan en Qi Qong de wei tou Qi Qong van Master Tang Wei). Ondanks dat ik in mei 66 word, heb ik het leefpatroon van een 18-jarige. Ik kan het een ieder aanbevelen.

ton griffioen

L.s. Ik heb de ziekte van Parkinson, zijn er voorbeelden van deze ziekte met em-x graag reacties

Claudia Brugman

Een zeer interessant artikel, heb EM X besteld en gebruikt. Ik kan er nog niet veel van zeggen maar lijkt zeer positieve resultaten af te werpen. In artikel werd aangegeven dat het niet als medicijn de markt op gaat vanwege o.a de enorme kosten die die met zich mee zou brengen. toch zou fantastisch zijn als dit in verzekerden pakket komt. Het is een middel wat voor de kleine beurs haast niet te betalen is. Zou toch van de gekke zijn als gezond zijn alleen voor de elite weggelegd is. Zeker als het zulke goede resultaten geeft als in boek is omschreven. Ode , Ga door met deze artikelen, top.

Lijssen

Heeft iemand al gehoord van positieve resultaten voor behandeling van epilepsie?

Linda

Ik heb ms en gebruik ook al een tijdje em-x. Ik moet zeggen dat ik me wel gezonder voelde, maar ik merkte pas echt het verschil toen ik een tijdje stopte. Ik had geen id dat ik met zoveel "kleine" dingen leefde. Dus blijkbaar heeft het toch wel veel effect. Ik heb wel gehoord dat veel mensen ook em gebruiken en daar ook zeer te vreden over zijn. Dat is veel goedkoper, paar per 250ml, waar je weer vele liters van maakt, alleen kost het een week tijd om te bereiden. Ik gebruik dat voor me planten en me dieren.

Nadja S.

Ik gebruik EM-X al een ruim een half jaar. Bij mij is er lymfeklierkanker ontdekt. En op advies van mijn klassieke homeopaat ben ik dit gaan gebruiken. Daarnaast gebruik ik ook de

wat goedkopere EM. Ik heb natuurlijk wel alle chemokuren (12) gekregen. De dokters waren verbaasd over hoeveel haar ik nog op mijn hoofd had. Ze hadden verwacht dat ik kaal zou worden. Als EM-X deze cellen al beschermt, dan zal het ook andere cellen beschermen wat misschien niet duidelijk aanwijsbaar is. Ik ben inmiddels genezen verklaard, maar kan niet zeggen of het nou door de chemokuren komt of de EM-X of de noni-juice die ik heb gebruikt. Maar ik heb wel het vertrouwen gehad dat het heeft gewerkt, al is het moeilijk te bewijzen. Ik gebruik nog steeds twee a drie eetlepels op een dag. Ik heb dat geld er zeker voor over, dan maar minder luxe. Maar ik ben me ervan bewust dat het voor sommige mensen echt moeilijk of niet te betalen is. Zeer jammer!!!!!! Groetjes en succes